

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ТА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної та
слов'янської філології

Андрій КОВАЛЕНКО

«29» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська мова (за професійним спрямуванням)

галузі знань 014 Середня освіта (Математика Інформатика)

Спеціальність 01 Освіта/ Педагогіка

**Освітньо-професійна програма Англійська мова (за професійним
спрямуванням)**

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мова навчання англійська

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної
та слов'янської філології
«29» серпня 2024 р.

Голова:

Громова Н.В., канд. пед. н., доцент

Розробник:

Сидоренко О. Л., к.п.н., доц. кафедри практики англійської мови
Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка,

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри іноземних мов
Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри _____

Лариса КЛОЧКО

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Освітній ступінь «магістр»	Нормативна	
		Рік підготовки:	
1-й			
Семестр			
1			
Лекції			
год.		год.	
Практичні, семінарські			
30 год.		год.	
Лабораторні			
год.			
Самостійна робота			
60 год.			
Консультації:			
Загальна кількість годин – 90 год.		Вид контролю: залік	

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки напрямів (спеціальностей) «014 Середня освіта (Математика Інформатика) другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є фахова іншомовна комунікативна компетенція.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є якісна підготовка фахівця до іншомовного спілкування в професійній сфері на основі світового досвіду, а також подальший розвиток мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетенції студентів та формування мовленнєвих умінь і стратегій в різних видах мовленнєвої діяльності на рівні, що за міжнародною класифікацією відповідає Upper-Intermediate (B2).

Завданнями вивчення дисципліни професійного є розширення та збагачення термінологічної лексики відповідно до спеціалізації; активізація навичок усного мовлення під час обговорення фахових тем; розвиток та закріплення навичок читання адаптованих текстів фахового спрямування з метою повного отримання інформації.

Основними **цілями** вивчення дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» є:

- формування комунікативної компетентності в сфері професійного спілкування в усній і письмовій формах;
- формування навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що зумовлена програмою та професійними потребами;
- оволодінні граматичним матеріалом, формами та конструкціями, необхідними для щоденного спілкування;
- формування, розширення та збагачення термінологічної лексики відповідно до спеціалізації;
- забезпеченні можливості отримувати та передавати наукову інформацію зі свого фаху.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних і спеціальних компетентностей:**

ЗК 1. Здатність навчатися протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки і соціального життя, > вдосконалювати й

розвивати власний інтелектуальний та загальнокультурний рівень. ЗК 2. Здатність аналізувати та критично осмислювати інформацію; усвідомлювати на основі критичного аналізу основні світоглядні теорії та принципи у навчанні та професійній діяльності; соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми.

ЗК 3. Здатність до стратегічного планування, до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності на основі сформованих ціннісних орієнтирів; оцінювати ситуацію та/або завдання на основі всебічного аналізу з метою виявлення шляхів вирішення проблем / розв'язування завдань; ухвалювати оптимальні рішення; сприймати, аналізувати й реалізовувати інновації у професійній діяльності.

ЗК 4. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування на основі принципів гуманізації й довіри; до міжособистісної взаємодії, до ефективної співпраці у команді, комунікації з представниками інших професійних груп різного рівня, до толерантного сприймання різноманітних думок, ідей.

ЗК 5. Здатність грамотно використовувати державну мову у професійній діяльності, чітко та аргументовано висловлювати свої думки, міркування, почуття; використовувати одну з іноземних мов для одержання та оцінювання інформації в галузі професійної діяльності, мультикультурність із збереженням національної культурної ідентичності

ЗК 6. Здатність доцільно планувати та організовувати процес навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти у навчанні математики та інформатики із врахуванням принципів диференціації та індивідуалізації навчання, сприяти формуванню та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії учнів; здійснювати діагностику навчальних досягнень суб'єктів навчання, контролювати й об'єктивно оцінювати результати навчальної діяльності здобувачів освіти.

ЗК 7. Здатність до генерування нових ідей, до творчої ініціативи, підприємливості.

ЗК 8. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, сумлінно виконувати професійні обов'язки, до моделювання траєкторії особистісного та професійного самовдосконалення; дотримуватися принципів толерантності, етики вчителя, академічної доброчесності; здатність до саморефлексії та самовдосконалення; на основі чого формувати ціннісні орієнтації молоді, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, формувати soft-skills та hard--skills, до підготовки здобувачів освіти до свідомого вибору життєвого шляху, до професійного самовизначення, до дотримання принципу тайм- менеджменту.

ЗК 9. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права та обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, нетерпимості до корупційної поведінки, поважне ставлення до права й закону, володіння достатнім рівнем професійної правосвідомості.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1. Мовно-комунікативна компетентність як здатність:., забезпечувати здобуття учнями системи знань з математики та інформатики державною мовою; забезпечувати партнерську взаємодію всіх суб'єктів освітнього процесу, формувати і розвивати мовно-комунікативні навички та уміння учнів; здатність до продуктивного діалогу із колегами щодо вирішення навчально-методичних проблем, до професійного саморозвитку протягом життя на основі рефлексії; до комунікації „у процесі презентації результатів досліджень на наукових заходах; використовувати знання іноземної мови в освітній і професійній діяльності.

СК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: використовувати та вдосконалювати власну систему знань та вмінь з математики, інформатики, психології та педагогіки, методики навчання математики, методики навчання інформатики у професійній діяльності в умовах впровадження концепції «Нова українська школа»; моделювати зміст навчання з математики та інформатики відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей; здійснювати інтегроване навчання учнів; на основі критичного аналізу узагальнювати, систематизувати та структурувати навчальний матеріал з предмету із різноманітних джерел, усвідомлювати та відтворювати його грамотно, із врахуванням специфіки технологій електронного, мобільного й змішаного навчання; добирати і використовувати сучасні та традиційні ефективні методики і технології навчання математики та інформатики, виховання і розвитку учнів; формувати в учнів ціннісні ставлення; обирати, вдосконалювати, створювати та застосовувати відповідне доцільне методичне і дидактичне забезпечення освітнього процесу.

СК 3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію з математики, інформатики та суміжних дисциплін, оперувати нею у професійній діяльності; ефективно використовувати наявні, вдосконалювати та / або створювати електронні освітні ресурси; доцільно використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі навчання

математики, інформатики та у професійній діяльності в цілому в умовах впровадження концепції «Нова українська школа».

СК 4. Психологічна компетентність як здатність: визначати і враховувати в ході організації пізнавальної діяльності психологічні особливості різних груп учнів (зокрема учнів з особливими освітніми потребами); на основі пізнавальної мотивації формувати й підтримувати інтерес здобувачів освіти до навчання математики та інформатики, використовувати стратегії роботи з учнями, спрямовані на формування мотивації учнів до навчання на основі підвищення їх самооцінки; розвивати в учнів критичне та творче мислення; формувати спроможність та прагнення учнів до співпраці у процесі навчання математики та інформатики на основі взаємоповаги.

СК 5. Здоров'язбережувальна компетентність як здатність: технології під час освітнього процесу; формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

СК 7. Організаційна компетентність як здатність: ефективно організовувати процес навчання математичним дисциплінам, інформатики у навчальних закладах загальної середньої освіти; до реалізації різних навчальних та виховних стратегій із розумінням їх теоретичних основ предмету в умовах впровадження концепції «Нова українська школа».

СК 8. Оцінювально-аналітична компетентність як здатність: здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; об'єктивну діагностику навчальних досягнень здобувачів освіти з математики, інформатики; критично аналізувати результати навчання учнів та враховувати результати у подальшій діяльності; забезпечувати рефлексію, самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів; критично аналізувати доцільність використання традиційних та інноваційних підходів до організації освітнього процесу, методів і прийомів, технологій навчання, форм організації навчальних занять та навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти у конкретних умовах; цілеспрямовано контролювати, аналізувати, вдосконалювати власну навчально-методичну діяльність в процесі навчання математики та інформатики; створювати власний педагогічний досвід, усвідомлювати систему професійних цінностей.

2. Передумови до знань, умінь і навичок: (співвідношення з іншими дисциплінами, послідовність занять):

1. Студент набуває додаткової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та фахової підготовки.
2. Студент повинен набути навичок іншомовного спілкуватися на професійну тематику, що дозволить ефективно конкурувати в сучасних умовах.

3. Результати навчання за дисципліною

ПРЗ 1. Знати основні світоглядні теорії та принципи навчання і професійній діяльності, концептуальні засади шкільної освіти в галузі математики, інформатики; цілей і завдань навчання математики та інформатики в старшій школі, наукових основ шкільного курсу математики та актуальних питань розвитку інформаційно-цифрових технологій.

ПРЗ 2. Знати основи фундаментальних математичних теорій, актуальні аспекти розвитку інформаційних та цифрових технологій, використовувати їх на практиці в умовах впровадження концепції «Нова українська школа».

ПРЗ 3. Знати методологію наукового пізнання та формування математичної картини світу, закони, методи та методики проведення досліджень; основні принципи і засоби пошуку, систематизації, узагальнення інформації.

ПРЗ 4. Знати сучасні концепції навчання й виховання, актуальні питання педагогіки, методики навчання математики, методики навчання інформатики; традиційних та інноваційних підходів до організації освітнього процесу, методів і прийомів, технологій навчання, форм організації навчальних занять, форм організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти в умовах впровадження концепції «Нова українська школа».

ПРЗ 5. Знати особливості змістових ліній шкільного курсу математики, спеціальних методик навчання конкретних тем курсу математики та інформатики в старшій школі в умовах впровадження концепції «Нова українська школа».

ПРЗ 6. Знати раціональні прийоми розумових дій; організації освітнього процесу, традиційні та сучасні методи та технології навчання, різноманітність форм організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти; основні вербальні та невербальні прийоми і засоби впливу на суб'єктів навчання в умовах впровадження концепції «Нова українська школа».

ПРЗ 7. Знати підходи до доцільного вибору інформаційно-комунікаційних технологій для використання у процесі навчання математики та інформатики, у професійній діяльності в цілому.

ПРЗ 8. Знати теоретичні засади контролю, діагностування й моніторингу навчальних досягнень учнів з математики та інформатики в умовах впровадження концепції «Нова українська школа».

ПРЗ 9. Знати основні аспекти створення творчого освітнього середовища у процесі навчання математики та інформатики в умовах впровадження концепції «Нова українська школа».

4. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Приклад для заліку

Поточний контроль															Залік	Загальна к-сть балів	
Т1		Т2		Т3		Т4		Т5		Т6		Т7		Т8			
п	с/р	п	с/р	п	с/р	п	с/р	пр	с/р	п	с/р	пр	с/р	пр	с/р	25	100
р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р		
5	2	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Т1, Т2 ... Т8 – теми практичних занять – 40 балів;

С/р – самостійна робота студентів – 35 балів;

Залік – участь у навчальних та наукових заходах (тези фахової конференції, участь у англійських вебінарах з отриманням сертифікату) – 25 балів

5. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» складається з два модулю, в якому висвітлюється тематика курсу (7 тем згідно навчальної програми).

7. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Навчання. Університет. Моя спеціальність.

Тема 2. Комп'ютер в нашому житті. Види комп'ютерів.

Тема 3. Веб-сайти. Інтернет.

Тема 4. Математика як наука. Математичні поняття та функції. Видатні науковці.

Тема 5. Технології та молодь. Дефініція «технологія».

Тема 6. Видатні IT-науковці.

Тема 7. Культура й мистецтво, традиції та звичаї в Україні та в країні, мову якої вивчають. Міжнародні організації, міжнародний рух.

ГРАМАТИЧНИЙ ІНВЕНТАР

Дієслово. Правильні та неправильні дієслова. Спосіб дієслова. Часові форми. Дієслівні форми (інфінітив, герундій, дієприкметник). Конструкції з дієслівними формами (складний додаток, складний підмет, складний присудок).

Речення. Прості речення. Складні речення. Безособові речення. Умовні речення (0, I, II, III типів).

Пряма й непряма мова

Словотвір.

8. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Тематика курсу				
Тема	кількість год.			
	лекції	пр.занят.	сам. роб.	
Тема 1. Навчання.				
1.1. Мій університет.	-	1	2	
1.2. Я-магістр.	-	1	2	
1.3. Моя спеціальність.	-	1	2	
Тема 2. Комп'ютер в нашому житті.				
2.1. Використання комп'ютерів для роботи.		2	4	
2.2. Використання комп'ютерів для дозвілля.		2	4	
2.3. Види комп'ютерів.		2	4	
Тема 3. Веб-сайти. Інтернет.				
3.1. Веб-сайти. Різновиди.		2	4	
3.2. Інтернет.		2	4	
Тема 4. Математика як наука.				
4.1. Історія математики.		2	4	
4.2. Математичні поняття та функції.		2	4	
4.3. Видатні науковці.		2	4	
Тема 5. Технології та молодь				
5.1. Дефініція «технологія».		1	2	
5.2. Сучасні технології.		2	4	
5.3. Технології та молодь.		2	4	
Тема 6. Видатні ІТ-науковці.				
6.1. Steve Jobs.		1	2	
6.2. Bill Gates.		1	2	
6.3. Tim Berners-Lee.		1	2	
Тема 7. Культурна спадщина				
7.1. Культура й мистецтво традиції та звичаї в Україні та в країні, мову якої вивчають.		1	2	
7.2. Література, музеї, виставки, живопис.		1	2	
7.3. Міжнародні організації, міжнародний рух.		1	2	
Загальний обсяг год.		-	30	60

9.Теми практичних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин
1.	Природа та довкілля.	12
2.	Подорожі, екскурсії.	14
3.	Спорт і здоров'я.	12
4.	Культурна спадщина.	22
	<i>Всього</i>	60

10. Самостійна робота

Самостійна робота студентів належить до інформаційно-розвиваючих методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи студента за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до тестів; виконання типових завдань; інші види занять.

3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: розв'язання нестандартних задач; участь у ділових іграх; складання рефератів, анотацій, доповідей, інформацій з заданої теми; інші види занять.

4. Використання підручників та методичних вказівок вітчизняних та зарубіжних авторів, а також статей сучасних періодичних видань. Крім того, студенту рекомендується інтенсивне самостійне користування сучасними навчальними технологіями, тобто мультимедійними мовними курсами, відповідними сайтами Інтернету.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Погода і клімат. Природа. Охорона довкілля. Види забруднень. Роль людини у збереженні природних багатств.	10
2.	Улюблений вид подорожі. Сім чудес України. Світ подорожей-світ захоплень. Найпривабливіші країни.	15
3.	Спорт і здоров'я. Роль фізичного виховання. Здоровий спосіб життя. Улюблений вид спорту	15
4.	Література та музика у житті кожного. Живопис. Музейна спадщина. Пам'ятки культури. Молодіжні організації.	20
	Всього	60

11.Рекомендована література

Основна література:

1. Англійська мова для навчання і роботи: навчальний посібник у 5 т. = English for Study and Work: Coursebook in 5 books / С.І. Кострицька, І.І. Зуєнок, О.Д. Швець, Н.В. Поперечна; Міністерство освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2014.

2. Клочко Л.І. Communication Skills at Work. Навчальний посібник. – Суми, Поліграф, 2009. – 154 с. (9, 87 д.а.)

3. Ляшенко І. В. Англійська мова : Practice Abroad : навчальний посібник з англійської мови за програмою курсу поглибленого та інтенсивного вивчення іноземних мов / І. В. Ляшенко, О. А. Литвиненко, Т. М. Меденцова та ін. – Суми: Університетська книга, 2010. – 400 с.

4. Чикалова М. М., Коваленко С. М., Ч60 Foreign language for special purposes (non-linguistic specialties). Іноземна мова за фаховим спрямуванням (для студентів немовних спеціальностей). Навчальний посібник для підготовки студентів ОКР «Магістр» денної та заочної форм навчання закладів вищої освіти. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. - 125 с.

5. E. Moutsov. Use of English for B2. Student's Book. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/612732/>

6. Rawdon Wyatt. Check your English Vocabulary for Law. A&C Black. London, 2006. – 76 p.

7. Dictionary of Law, 5th edition / edited by Ned Beale, 2007. – 320 p.

Додаткова література:

1. Голіцинський Ю. Б. Граматика: Зб. вправ / Перекл. з рос. 7-го вид. / Б. Б. Голіцинський, Н. А. Голіцинська. – К. : – Арії., 2015. – 544 с.

2. Коваленко, С. М. Enjoy listening English dialogues [Text] = Вдосконалюємо уміння аудіювання у діалогічному мовленні : на матеріалі англійської мови : навчальний посібник для студентів 1-го курсу спеціальностей «Англійська мова та друга іноземна мова» денної та заочної форм навчання вищих навчальних закладів. Частина 1 / С. М. Коваленко, М. М. Чикалова. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. – 123 с.

3. Паращук В.Ю., Грицюк Л.Ф. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів старших курсів факультетів іноземних мов, спеціальність «англійська мова». – 1-е видання, - Вінниця: Нова книга, 2002.

4. Сидоренко О.Л. Методичні вказівки до вивчення іноземної мови для студентів факультету фізичного виховання.-Суми:СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2003. - 32 с.

5. Янсон В.В., Свистун Л.В., Богатирьова С.Т., Лежньов СМ. „A Practical Guide for Learners of English": Книга 1, 2: Навчальний посібник. Англійська мова. - Київ: Тов. „ВП Логос", 2002. - 368 с.

6. Murphy R. English Grammar in Use. / R. Murphy. – Cambridge University Press, 2001. – 414 с.

Інтернет ресурси

1. <http://btc-english.narod.ru> – розмовна англійська мова
2. <http://dictionary.cambridge.org/> – словники
3. www.repete-my.com – повторення лексики
4. <http://www.study.ru/test/> – тести з англійської мови
5. http://tourlib.net/books_ukr
6. <http://careerplanning.about.com>
7. <http://www.better-english.com.exerciselist.html> (English for Business)
8. <http://ppp.net/links/news> (The Ultimate Collection of News Links)
9. <http://www.m-w.com/dictionary> (Merriam Webster Online)
10. <http://www.bucknell.edu/rbeard/diction/html41> (Online Dictionaries)
11. <http://vancouver-webpages.com/synonyms/html> (Synonym Dictionary)

Інтернет ресурси

WEB-sites:

1. English as a Second Language
<http://academic.cuesta.cc.ca.us/ahalderma/ESL.htm>
2. English Grammar Links for ESL Students
<http://www.gl.umbc.edu/~kpokoy1/grammar1.htm>
3. English for Science and Technology: <http://www.hut.fi/~rvilmi/EST>
4. On-Line English Grammar:
<http://www.eolunet.com/english/grammar/toc.html>
5. On-Line Language Exercise: <http://www.ilegroup.com/interactive/>
6. Learning English on the Web <http://www.rong-chang.com>
Online Directory of ESL Resources
<http://www.cal.org/ericcll/ncbe/esldirectory/>
7. Parliament of the United Kingdom / <http://www.en.wikipedia.org/wiki>
8. Legal Dictionary / <http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/>

